
VAMMAISNEUVOSTON KOKOUS

Aika: TIISTAI 4.11.2025 klo 15.00.-16.30

Paikka: Henrikinkirkko, seurakuntasali

Jäsenet ja
henkilökohtaiset
varajäsenet:

Riitta Nissilä (jäsen)
Eija Ruokonen (varajäsen)
Leila Häkkinen j
Eija Isaksson vj
Marita Vainio j
Tarja Lamminen vj
~~Rose Marie Virolainen j~~
~~Taru Hyväri vj~~
Teemu Hälli j
Tanja Rantapere vj
Hanna Suomela (puheenjohtaja)
Ari Malmi vj
Tarja Muurinen (sihteeri)

Pyydettyinä Liisa Toivonen viestintäpäällikkö

18§

VIESTINTÄPÄÄLLIKÖN ESITTÄYTYMINEN JA KIRKON VIESTINNÄN UUSI ILME

Viestintäpäällikkö Liisa Toivonen esittäytyi. Hän vastaa Turun ja Kaarinan alueen kirkollisesta viestinnästä, siitä että kirkko näkyy ja kuuluu ihmisille. Työ on alkanut vahvasti monella uudistuksella. Työlle on antamassa suuntaviivoja mm. Kirkkohallitus. Edellisissä kirkollisvaaleissa Toivonen on toiminut kampanjapäällikkönä. Niiden vaalien ilme on pitkälti ollut hänen käsialaansa. Vammaisneuvosto sai kuulla kirkon uudesta viestinnällisestä ilmeestä.

Mitä visuaaliseen ilmeeseen liittyy? Miksi kirkolla on yhteinen ilme? Viestinnän kautta ihmiset saavat tietoa kirkosta, seurakunnista ja siellä järjestettävistä toiminnoista. Viestintä on monelle ihmisille ensimmäinen kontakti kirkkoon. Sen kautta luodaan mielikuva kirkosta. Syntykö siinä kontaktissa luottamusta, halukkuutta maksaa kirkollisveroa, kuunnella kirkon kantoja jne.

Kirkon yhteinen ilme otetaan kaikkialla käyttöön. Yhteinen ilme tarkoittaa myös sitä, että kaikkea ei tarvitse tuottaa täällä Turussa itse. Kirkkohallitus tuottaa paljon valmista, muokattavaa ja sovellettavaa materiaalia paikallisesti käytettäväksi.

Logot yhtenäistettiin. Seurakuntien logoihin lisättiin teksti Suomen ev. lut kirkko. Paljon on Suomessakin erilaisia kirkkokuntia, siksi on hyvä näkyä mistä kirkosta on tarkemmin kysymys. Seurakunnan oma logo ei sitä ole aiemmin kertonut. Logoja on paljon ja jokaisella seurakunnalla siitä oma versio. Logon värimaailma: tumma punainen on pääväri. Muita värejä on myös valittu yhteiseen brändiin.

Värit ja saavutettavuus: Kirkkohallituksessa on ollut oma työryhmä, jossa on mietitty myös uuden ilmeen ja viestinnän saavutettavuuden parantamista. Kirkon ilmeeseen valitut värit ovat: punainen, sininen, purppura ja lime. Värit ovat yhdisteltävissä ja niistä löytyy eri tummuus- vaaleusasteita. Saavutettava kontrasti on kahden AA -luokkaa. Kirkollisessa viestinnässä tarvittavia symboleja on luotu runsaasti. Nyt näitä kuvia on jo 150 kpl. Näiden symbolien avulla voidaan vahvistaa tilaisuuden viestiä ja luonnetta.

Taustakuvioiden käyttö: Turun ja Kaarinan seurakuntien tunnukset ovat seurakuntien pääkirkkojen/kirkon tornien siluetteja. Taustakuvien avulla voidaan korostaa tiettyä seurakuntaa ja sen toimintaa.

Esimerkkejä ilmeen käytöstä: on luotu valmiita somepohjia erilaisia, julisteita, rolluppeja, joulun ilmeitä sloganilla: Taivas koskettaa maata jne

Tammikuussa 2026 avataan myös seurakuntayhtymän uudet verkkosivut. Uusi ilme on siellä käytössä. Tekninen alusta vaihtuu ja vanhasta Lukkari – pohjasta luovutaan. Uusi alusta on paljon käyttäjäystävällisempi.

Keskustelussa nousi esiin kysymyksiä, kommentteja ja huomioita:

Miten hienot uudistukset avautuvat ruudunlukuohjelmaa käyttäville, (näkövammaiset, sokeat)? Onko suunnittelussa otettu huomioon erialisia käyttäjiä? pyydetty kommentteja tai lausuntoja?

Kontrastit, rivivälit, fontit täytyy olla saavutettavia. Selkokieli on monelle tärkeää tänä aikana. Jos on paljon tekstiä ja kuvia, niin varsinainen asia voi hukkaa. Toivomuksena, että nettisivuilla itse asia ja tieto korostuisi se on ruudunlukuohjelmille selkeintä. Ruudun lukuohjelmalla mennään yksi rivi kerrallaan (ylhäältä alas)

Vammaisneuvostolle kerrottiin että, kirkkohallituksessa on työryhmässä ollut mukana myös saavutettavuuden asiantuntijoita. Saavutettavuus on viestintäpäällikön mukaan huomioitu

---

uudistuksessa ja tämän asian pitäisi myös parantua käyttöön otettavassa järjestelmässä. Sisältöön/kuviin on aina laitettava alt -tunnisteita.

Uusilta nettisivuilta tullaan poistamaan tekstiä ja selkiyttämään. Nykyään turunseurakunnat.fi -sivustolla on tällä hetkellä 1500 sivua luettavaa. Pyrkimys olisi ainakin puolittaa se.

19§

KOKOUSAIKATAULU KEVÄÄLLÄ 2026

Katsottiin kokousajat kevätkaudelle ja päätettiin, että seuraavat kokoukset ovat to 5.2. ja to 16.4. klo 15. Kokouspaikat ja tarkemmat ajat sihteeri ilmoittaa myöhemmin.

20§

VAMMAISNEUVOSTON TOIMINNAN KOONTI VUODELTA 2025

Sihteeri oli laatinut menneistä kokouksista ja toiminnasta koontia ja se käytiin kokouksessa läpi. Koonti toimitetaan myös Yhteisen seurakuntatyön (DS -johtokunnan) johtokunnalle tiedoksi vuoden viimeiseen kokoukseen.

21§

TOIMINTASUUNNITELMA 2026 AIHEITA

Keskustelimme ja mietimme aiheita seuraavan vuoden kokouksiin käsiteltäväksi.

mm.

- seurakuntavaalit syksyllä 2026 (kampanjan vastuuhenkilön kuuleminen)
- vammaistyön/vammaisten seurakuntalaisten näkyminen varikoiden toiminnassa ja varikoiden saavutettavuus
- aistiystävällisyys kirkon eri tiloissa ja toiminnoissa, pyydetään asiantuntija esim. Aisti ry:stä
- kutsutaan kaupunkien vammaisneuvostot yhteiseen kokoukseen

22§

TOIMINNALLISEN TYÖRYHMÄN PERUSTAMISEN TILTANTEESTA JA AIKATAULUISTA

Yhteisen seurakuntatyön johtaja Teemu Hälli kertoi kuulumiset uuden toiminnallisen työryhmän perustamisesta ja aikataulusuunnitelmista.

Kirkkoherrojen kokouksessa on tehty päätös, että lähdetään perustamaan työryhmää, että saavutettavuus ja esteettömyys toteutuisi seurakunnissa. Puheenjohtajana ryhmässä on kirkkoherra Jouni Lehikoinen, mukaan on saatu 8 työntekijää mm viestinnästä, vahtimestareista, hautaustoimesta, nuorisotyöstä, luottamushenkilöistä, vammaisia seurakuntalaisia. Ensimmäinen kokous mennee alku vuoteen tammikuulle. Ensimmäinen tehtävä on tutustua ja määrittää tavoite työryhmän toiminnalle. Miten saavutettavuutta on seurakunnissa tähän asti käsitelty. Maariassa ja Åbo Svenskassa on jo tehty saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden suunnitelmia.

Vammaisjärjestöjen edustajista on lupautunut Marita Vainio, Mikaelin seurakunnasta, Riitta Nissilä Kaarinan seurakunnasta ja Jukka Väisänen Katariinasta seurakunnasta.

Toiminnallisen työryhmän on tehtävänä: edistää seurakuntien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta – miten osallisuus toteutuu seurakunnissa

23§

KIINTEISTÖOSASTON TERVEISET

Kiinteistöosaston terveiset:

Pyhän Henrikin hankesuunnitelmasta on pyydetty lausunto – työryhmä vammaisneuvostosta. Sihteeri lähettää sähköpostia kokouksen jälkeen työryhmän perustamiseksi, jonka jälkeen ilmoittautuneiden kanssa sovimme työskentelyaikataulusta. Lausunto täytyy olla valmis 30.11. mennessä.

Lisäksi toimitalon esteettömyyskartoitus + hankesuunnitelma on tulossa.

Heinänokan leirikeskukseen suunnitelmien muutos – suojelualueet synnä muutokselle ja pähkinäpensaat. Tulossa nyt kaksikerroksinen rakennus ja hissi – alakerrassa on saunatilat. Tämä on saavutettavuuden ja monikäyttöisyyden kannalta hyvä muutos. Vammaisten ja ikääntyneiden leirikävijöiden ei tarvitse kulkea pitkää matkaa päärakennukselta saunaan. Myös molemmat rantasaunat pyritään saada esteettömiksi. Keväällä suunnitelmista on tulossa piirustuksia lausuttavaksi.

24§

UUSIEN PISTEVIRSIKIRJOJEN ESITTELY

Sihteeri esitteli uudet pistevirsi- ja laulukirjat, jotka löytyvät Henrikin seurakunnasta, Silmu kokoustilan kaapista. Virsikirjoja on yhteensä 12 kpl. Nämä versiot ovat kierrevihkomallia. Kirjoissa on näkeville sisällysluettelo ja jokaisen virren kohdalla virsien numerot. Lisäksi kuulumme kokouksessa, että on olemassa myös mappiversio, josta virret saa yksitellen esille. Tämä voisi olla vielä käytännöllisempi malli esim. messuihin ja tilaisuuksiin, joissa lauletaan useampia virsiä.

25§

TIEDOKSI ASIOITA

- Terveiset arkkitehti Hanna Lyytisen tapaamisesta teams – palaveri 23.10. Luottavainen olo jäi tapaamisesta. Hyvä olisi ollut, että tapaaminen olisi ollut jo aikaisemmassa vaiheessa. Itse suunnittelijan kuuleminen on tärkeää, koska monesti kuvien katsominen on haastavaa. Mitkä kohdat kirkossa on ne oleelliset saavutettavuuden kannalta. Koko projekti kestää kaikkienensa vielä kolme vuotta. Toivotaan, että vammaisneuvosto voi olla mukana jatkossakin. Oli hyvät perustelut, miksi jotakin muutosta ei voi tehdä ja miksi taas joku toinen asia onnistuu.
- Terveiset myös seurakuntayhtymän tarkastusjohtokunnan kokouksesta. He pyysivät esittelyä vammaisneuvoston toiminnasta, saavutettavuudesta, esteettömyydestä sekä osallisuudesta. Sihteeri Tarja Muurinen ja Marita Vainio olivat mukana kokouksessa. Marita kertoi omia kokemuksia osallistumisen esteistä ja siitä, miten niitä voisi seurakunnissa vähentää. Saavutettavuuden ja esteettömyyden huomioiminen eri tilaisuuksissa helpottaa osallistumista.
- Tulossa kirkon ihmisoikeusfoorumi 4.12.2025 alkaen klo 13 -Kirkko ja vammaiset globaalissa työssä. Se järjestetään Helsingissä kirkkohallituksen tiloissa. Osallistuminen on mahdollista myös etänä teams -linkin kautta. Ilmoittautuminen erillisen linkin kautta: [Kirkon ihmisoikeusfoorumi](#)
- Seuraava kokous to 5.2.
- Kokous päättyi n klo 16.30